

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Egyre szörnyűbb híreket hallok – panaszkolok a férj feleségének –, a világ kezd körülöttünk elviselhetetlenné válni. Hol terrorista támadásokról hallok, hol meg sikkasztó politikusokról, itt az árvíz, ott meg a tűzvész pusztít el egész településeket, újfajta járványok tizedelik a lakosságot, olyan újfajta élelmiszerek jelennek meg, amelyeket bizonytalan hatású eszközökkel kezeltek, közben meg egyre többen éheznek a földön. Hova vezet mindez? A technika soha nem látott lehetőségeket ad a kezünkbe, mégse élünk jobban, sőt, egyre rosszabbul érezzük magunkat. A feleség mélyen elgondolkodott, aztán megszólalt: Tudod, mi már csak valahogy megleszünk, de mi lesz a gyerekeinkkel? Milyen világba nőnek ők bele? Örülünk nekik, szépek, aranyosak, szeretnénk nekik megadni mindent, ami szép és jó, hogy boldog és vidám emberek legyenek, akik örülnek annak, hogy itt és most élhetnek. Aztán látjuk, hogy egyre zavarosabb az a világ, amelybe belenőnek, egyre bizonytalanabb a jövő.

A világ eredendően szép és jó. A Biblia az akkori emberek számára is érthető módon adja ezt tudtunkra: „látta Isten, hogy mindaz, amit alkotott, *nagyon* jó volt.” (Ter 1, 31) De amióta az ember magának akarja tulajdonítani a Teremtő erejét, tudását, és saját kezébe akarja venni az élő és élettelen világ sorsának irányítását, a harmonikus szépség és az eszményi tökéletesség egyre több sebet kap. A Biblia ezt a bűnbeeséssel és az első emberpár bűnhődésével érzékelteti. Isten megátkozta a földet és az „tövist és bogáncsot” teremt, Ádámnak már haláláig „arca verejtékével” kellett ennie kenyerét, Évának „megsokasodtak terhessége kínjai, és fájdalommal szülte gyermekeit”. (vö. Ter 3, 16-19) Mindez azt jelentené, hogy a bűn miatt a világ végérvényesen elromlott? Az ember földi boldogsága csak illúzió?

Mennyiben változott életetek folyamán a világról alkotott képetek? Javult, vagy romlott szerintetek a világon a boldogság esélye? Milyen okokra vezethető ez vissza?

Mai világunk távolról sem a boldogság bolygója. Ferenc pápa egyértelműen beszél világunk boldogtalanságáról Evangélii Gaudium c. apostoli buzdításában. Korunk embereinek nagyobb része mindennapos bizonytalanságban él – írja –, sokak szívében elhatalmasodik a félelem és a reménytelenség, még az úgynevezett gazdag országokban is. Gyakran kialszik az életöröm, növekszik a tisztelet hiánya és az erőszak, betegségek terjednek, egyre nyilvánvalóbbá válik az egyenlőtlenség. Mindez a tudományban és technikában, a természet és az élet különböző területein megvalósuló rendkívül gyors minőségi, mennyiségi és felhalmozódási változások következménye. A tudomány és az információ korában élünk, így aztán igen gyakran egy új, névtelen hatalom veszi kezébe az irányítást. Néptömegek érzik magukat munka, kilátás és kiutak nélkül kirekesztettnek és peremre sodródottak, árucikknek, amit használni majd eldobni lehet. Már nem a kizsákmányolás és az elnyomás egyszerű jelenségéről, hanem valami újról van szó: a kirekesztés révén gyökerében sérül az ahhoz a társadalomhoz való tartozás, amelyben élünk; emberek élnek már nem csak zátonyra futva, nem csupán a perifériára kerülve vagy megfosztva a közügyekbe való beleszólás lehetőségétől, hanem egyenesen a társadalmon kívülre kerülve. A kirekesztettek nem „kizsákmányoltak”, hanem elutasítottak, „hulladékok”. (vö. EG 52-53.).

Szentatyánk szerint ennek a helyzetnek az egyik oka az, hogy a pénz átvette felettünk és társadalmaink felett az uralmat. E mögött egy mély antropológiai válság van: az emberi lét

elsőbbségének tagadása, az arctalan és az igazi emberi célt nélkülöző gazdaság diktatúrája. Másrészt elharapódzott a pénzügyi spekuláció, világméreteket ölt a szerteágazó korrupció, az adóelkerülés. A féktelen hatalom- és birtoklás vágy megfosztja az államokat ellenőrzési joguktól, így nem tudnak őrködni a közjó védelme fölött. Ebben a rendszerben, amely arra törekszik, hogy a nyereség növelése érdekében felfaljon mindent, az, ami törékeny – mint például a környezet –, védtelen marad az istenített piac abszolút szabállyá alakított érdekeivel szemben. (vö. EG 55-56)

A félelem és bizonytalanság egy másik forrása a mindenben eluralkodó erőszak. A kirekesztettség és egyenlőtlenség a társadalomban és a különböző népek és népcsoportok között előbb-utóbb robbanást okoz, nemcsak azért, mert az egyenlőtlenség erőszakos reakciót vált ki, hanem azért is, mert a társadalmi és gazdasági rendszer gyökerében igazságtalan. Az igazságtalanság arra törekszik, hogy kiterjessze a maga ártó erejét, és észrevétlenül kiforgassa bármilyen politikai és társadalmi rendszer alapjait – tűnjenek azok mégoly szilárdnak is. (vö. EG 59)

Idézetek fel példákat szüleitek, nagyszüleitek életéből: hogyan tudtak nehéz körülmények között is harmonikus, reményteli családi környezetet teremteni? Mi volt a titkuk?

A bűnbeesés előtt Ádám csak „asszonynak” nevezte azt, aki csont az ő csontjából, hús, az ő húsából. saját származékának – mai kifejezéssel önmaga klónjának – tekintette, nem önálló személynek. Most, hogy tudtára adatott, hogy „visszatér a porba,” azaz meg fog halni, nevet adott az asszonynak, „elnevezte Évának, mert ő lett az anyja minden élőnek”. Ehhez azonban Ádámnak meg kellett ismernie Évát, fel kellett fedeznie, hogy személy, hogy más tulajdonságokkal rendelkezik, mint ő, és éppen ez a másság teszi lehetővé, hogy az ő élete utódaiban folytatódjék annak ellenére, hogy ő maga visszatér a porba. (Ter 3, 20). Ez azt jelenti, hogy Isten ugyan a bűnös embert kiűzi a gondtalan életet biztosító Édenkertből, de megajándékozza az anyasággal, az apasággal, egymásnak ajándékozza őket, lángra lobbantja bennük a szeretet tüzét. Részt ad nekik teremtő tevékenységéből, bevonja őket a teremtés legnagyobb alkotásának, az emberi személynek a megteremtésébe. Isten irgalmas szeretete úgy bünteti őket, hogy a boldogság zálogát jelentő ajándékot ad nekik. A világ gyönyörű és csodálatos, de azért, hogy az élet szép legyen, az embernek meg kell küzdenie. A küzdelmes út vége nem a halál, hanem a boldogság, az elveszett paradicsom.

Milyen szerepet játszott családi, ismerősi, baráti körötökben egy-egy ember kiteljesedésében a szeretet? Hogyan tudjátok a mai fogyasztói társadalomban gyerekeiteknek az igazi, őszinte szeretet légkörét biztosítani? Milyen veszélyhelyzetet teremthet egy-egy a családot ért megrázkódtatás (pl. betegség, munkahelyi gondok, lakás-problémák, stb.)?

„Gyakran találkozunk a kérdéssel: milyen világot hagyunk gyermekeinkre? Talán helyesebb volna azt kérdezni magunktól: milyen gyerekeket hagyunk a világra?” mondta Ferenc Pápa még argentinai érsek korában (2004-ben) egy prédikációjában. De hogyan adhatunk olyan irányt a magunk és gyerekeink életének, hogy a világ sorát jobbra fordíthassuk, hogy olyan gyerekeket hagyjunk a világra, akik majd tovább építik-szépítik a világot? Ferenc pápa válasza: „Ha azt akarod, hogy életed valóban értelmes legyen, *tedd hozzá a hitet*, és életed új ízt, új irányt kap; *tedd hozzá a reményt*, és derűs napok köszöntenek rád, a horizontodról eltűnik a sötétség; *tedd hozzá a szeretetet*, és életed sziklára épített házra fog hasonlítani, utad tele lesz örömmel, mert barátokra találsz, akik útitársaid lesznek. Honnan meríthetsz mindehhez erőt? *Tedd hozzá Krisztust*, vond be Őt életedbe, és olyan barátokra találsz, akire mindig számíthatsz. *Krisztussal* szárnyakat kap reményed, hogy utadat örömmel járhasd; *Krisztussal* életed örömtelivé és gyümölcsözővé válik. *Vond be életedbe Krisztust*, és légy az Ő szeretetének tanúja!” (Ifjúsági Világtalálkozó, Brazília, 2013)

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke